

Nærings- og fiskeridepartementet
postmottak@nfd.dep.no

Referanse: Innspill – Ren industriplan / Clean Industrial Deal

Dato: Oslo, 23.04.2025

Innspill til Ren Industriplan / Clean Industrial Deal

Prosess21 viser til annonseringen om innspillsmøtet om Ren Industriplan (Clean Industrial Deal), hvor det etterlyses vurderinger av de konkrete initiativene som er lagt frem, eller som det signaliseres om i planen, og hva dette vil kunne bety for Norge. Prosess21 registrerer den positive og proaktive tilnærmingen departementene har tatt til Clean Industrial Deal. Innspillsmøter er viktige for å sikre god samordning mellom relevante departementer og tett dialog med industrielle aktører.

Vi vil også fremheve Industrimeldingens ([St.mld. 16 \(2024-2025\)](#)) oppdaterte beskrivelse av norsk industriell aktivitet, inkludert dens unike sammensetning som fremhever norske aktørers sentrale rolle som leverandører av kritiske råmaterialer til EU. Den varslede deltakelsen og ønsket om påvirkning av Carbon Border Adjustment Mechanism (CBAM) samt prioriteringen av implementeringen av Critical Raw Materials Act (CRMA) i EØS-avtalen er også viktige signaler om behovet for å bygge opp et felleseuropeisk rammeverk rundt industriell produksjon og tilhørende verdikjeder. Vi vil også fremheve notatet [U.S.- NORWAY Critical Minerals Memorandum](#), som beskriver historiske geopolitiske effekter på kritiske verdikjeder, og tror det blir viktig for Norge å delta i partnerskapssamarbeid for å sikre økt selvforsyning fremover.

Overordnet:

Clean Industrial Deal bekrefter og forsterker utviklingen mot en stadig mer aktiv industripolitikk på europeisk nivå, hvor EU i betydelig grad går bort fra ideen om næringsnøytralitet. Et sentralt element i mange av tiltakene som forespeiles under Clean Industrial Deal er at EUs konkurransekraft skal styrkes gjennom et regelverk som eksplisitt favoriserer produksjon i Europa, av europeiske bedrifter. For Norge er det derfor avgjørende at myndighetene fremhever landets betydelige rolle i europeiske verdikjeder, spesielt med hensyn til kritiske råmaterialer. Det er viktig at EU tar en EØS-tilnærming i sine tiltak under Clean Industrial Deal, hvor man søker å mobilisere mange deler av EUs og medlemslandenes virkemiddelapparat.

Problemstillinger myndighetene bør være spesielt oppmerksomme på:

Vi mener det er grunn til å minne om et bredere perspektiv enn bare Clean Industrial Deal. Clean Industrial Deal setter fokus på økt europeisk konkurransekraft og industriell dekarbonisering. Regjeringen varslet ikke noe nasjonalt mål for reduksjon av klimagassutslipp til 2035 gjennom Klimameldingen ([St.mld. 25 \(2024-2025\)](#)). Dette betyr at kutt i kvotepliktige utslipp kun skal gjøres i samarbeid med EU, med felles mål om å redusere utslippene innen kvotesystemet (EU ETS). I teorien betyr dette at utslipp innen ETS ses på i fellesskap, og at Norge ikke må redusere sine utslipp under ETS hvis tilsvarende utslipp tas i andre EU-land. EU har gjennomført tidligere reformer som har hatt betydelig påvirkning på kvoteprisen (slik som Fornybardirektivet og Energieffektiviseringsdirektivet). Når EU-kommisjonen i tillegg til Clean Industrial Deal har meddelt eller varslet andre flaggskipp-initiativer som i sum vil påvirke det totale rammeverket for konkurransekraft og dekarbonisering, vil dette i stor grad påvirke konkurransesituasjonen for norsk industri. De antatt viktigste initiativer er:

- **Action Plan for Affordable Energy**
- **Clean Industrials Deal State Aid Framework**
- **Steel and Metals Action Plan**
- **Industrial Decarbonization Accelerator Act**
- **Chemicals Industry Package**
- Forenkling, revisjon og fornyelse av **Carbon Border Adjustment Mechanism**

Utformingen av CBAM blir sentralt for å redusere risiko for karbonlekkasje og sikre at industrien i Norge får gode og likeverdige rammevilkår. Norsk prosessindustri utgjør nesten 23,2 % av nasjonale utslipp og rundt halvparten av de nasjonale kvotepliktige utslippene. Det er summen av ovenfornevnte tiltakspakker som vil danne rammeverket rundt konkurransekraft og dekarbonisering i industrien i EU. Hvis Norge skal kunne delta i og dra

nytte av tiltakene i Clean Industrial Deal og de andre flaggskip-initiativene er det derfor viktig at det relevante regelverket for de ulike pakkene innlemmes i EØS-avtalen når de foreligger.

Norges industri-, handels- og klimapolitikk er svært integrert med EU, og det er viktig at vi bygger opp ressurser som om vi var EU medlem. Dette innebærer å ha nasjonale prosesser som matcher EU-medlemmenes, spesielt på teknisk nivå innenfor de bransjene som vil bli berørt av Clean Industrial Deal og de andre flaggskip-initiativene. Ressurser må jobbe langsiktig, systematisk og helhetlig, uavhengig av politiske skifter. Det er svært positivt at myndigheter innleder et proaktivt samarbeid på tvers av departementene som dekker de relevante flaggskip-initiativene i det videre arbeidet.

Prosess21 skal gi strategiske råd og anbefalinger om hvordan Norge best kan få til en utvikling i retning av minimale utslipp fra prosessindustrien i 2050, og samtidig legge til rette for bærekraftig omstilling, vekst og verdiskaping. Prosess21 fikk [nytt mandat og styringsgruppe](#) fra Nærings- og fiskeridepartementet i februar 2024. Oppdaterte [ekspertgrupperapporter](#) legges på Prosess21 hjemmeside. Nylig ble klimapartnerskapet med prosessindustrien formalisert, og arbeidet norske myndigheter gjør i forhold til EU for å styrke EUs konkurransekraft vil være viktig for prosessindustrien.

Med vennlig hilsen

Lars Petter Maltby
Direktør for Prosess21

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskreven signatur.